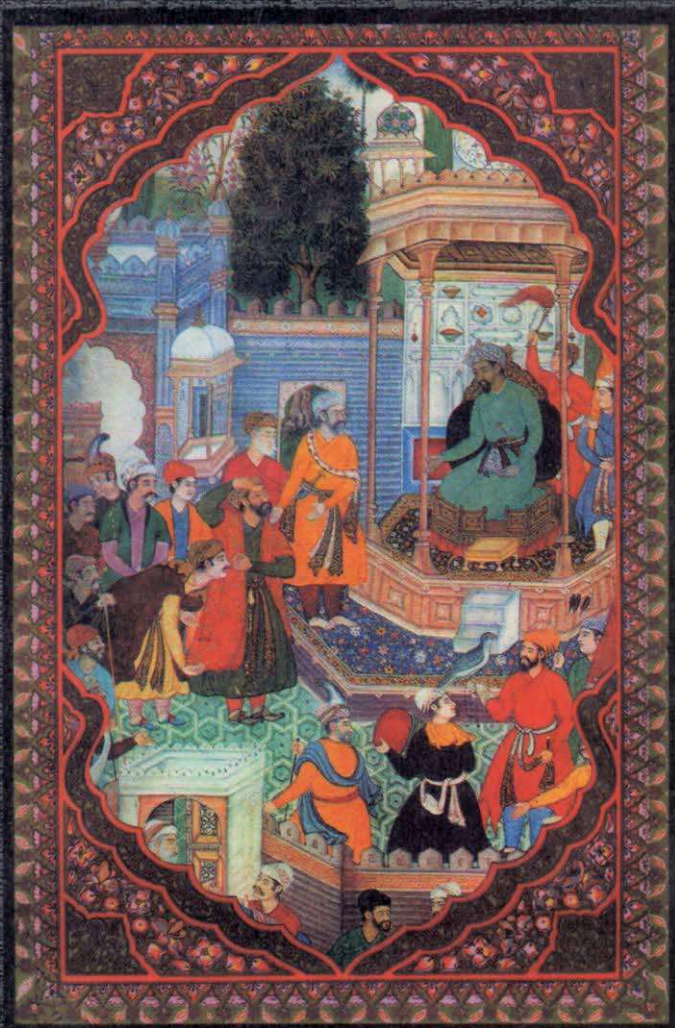

Л 2006
2355к

МУХАММЕД ХАЙДАР ДУЛАТИ

ТАРИХ-И РАШИДИ

12006/2355к

МУХАММЕД ХАЙДАР ДУЛАТИ

ТАРИХ-И РАШИДИ

(ХАҚ ЖОЛЫНДАҒЫЛАР
ТАРИХЫ)

МУХАММЕД ХАЙДАР ДУЛАТИ ҚОҒАМДЫҚ ҚОРЫ

“ТҮРАН” БАСПАСЫ

АЛМАТЫ 2003

МАЗМҰНЫ

Түркі халқының ірі тұлғасы. Әбсаттар Дербісәлі..... 5

ТАРИХ - И РАШИДИ

Бірінші кітап

[Кіріспе].....	39
1-тарау. “Тарих-и Рашидидің” басталуы.....	42
2-тарау. Тоғлық Темір ханның балалық кезеңі.....	44
3-тарау. Тоғлық Темір ханның ислам дінін қабылдауы.....	46
4-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Тоғлық Темір ханның Мауараннаһр аймағына жорығы жайында әңгіме.....	50
5-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Сахибқыранның Қажы барлас әмірлерімен мәжілісі және оның Жейһундария жағалауынан оралуы, сондай-ақ Тоғлық Темір әмірлерімен кездесуі жайында тарау.....	51
6-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Тоғлық Темірдің Мауараннаһр өлкесіне екінші жорығы туралы.....	53
7-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Тоғлық Темірдің өзінің сүйікті ордасына оралуы туралы.....	54
8-тарау. Илияс Қожа хан туралы әңгіме.....	55
9-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Әмір Хүсейін мен Хазірет Сахибқыранның Таликанға және Бадахшанға жорығы және олардың Падишахтармен бейбіт келісімге келуі жайында тарау.....	56
10-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыранның Пул-и Сангин жағалауынан ұрысқа шығуы және Жете әскерінің кейін шегінуі туралы тарау.....	57
11-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Сахибқыранның көрген түсі және ондағы жақсылық нышаны және оның Илияс Қожа ханмен шайқасам деген ниеті туралы тарау.....	60
12-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Әмір Хүсейін мен әмір Темірдің Жете әскерлерімен шайқасы және олардың жеңісі туралы.....	61
13-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Әмір Хүсейін мен Сахибқыранның Қабылшаһ оғланды хан сайлау жөнінде шақырған құрылтайы туралы.....	63
14-тарау. “Зафар намеден” үзінді. “Балшық соғысы” туралы әңгіме және оның ерекшеліктерінің сипаттамасы.....	66
15-тарау. Жете әскерінің Самарқандты қоршауға алуы.....	72

16-тарау. Илияс Қожа ханның ісінің аяқталуы және ол дүние салғаннан кейінгі болған оқиғалар әрі өмір Қамарадиннің таққа отыру үшін жүргізген күресі туралы.....	73
17-тарау. Өмір Қамарадиннің өмірі жайында әңгіме.....	74
18-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыранның Жете аймағына, яғни Моғолстанға үшінші жорығы туралы әңгіме....	76
19-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыран мен Дилшад ағаның үйлену тойы.....	79
20-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыранның Хорезмге үшінші жорығы және Сары Бұға, Әділ шаһ және Баһрам жалайыр бүліншілігі салдарынан жол ортасынан қайта оралуы.....	81
21-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыранның Жетеге, яғни Моғолстанға төртінші жорығы жайында әңгіме.....	83
22-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Әмірзада Жаһангирдің қайтыс болуы жайында әңгіме.....	86
23-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Сахибқыранның әскерлерін Қамарадинге қарсы жорыққа аттандыруы жайында әңгіме..	87
24-тарау. “Зафар намеден” үзінді. Хазірет Сахибқыранның көк тектес әрі жұлдыздай самсаған әскерімен Жете, яғни Моғолстанға бесінші жорығы жайында әңгіме.....	88
25-тарау. Өмір Қамарадин ісінің аяқталуы жайында әңгіме.....	89
26-тарау. Қызыр хан ибн Тоғлық Темір хан өмірінің алғашқы кезеңі жайында әңгіме.....	89
27-тарау. Мұхаммед хан жайында әңгіме.....	94
28-тарау. Шир Мұхаммед хан ибн Мұхаммед хан жайында әңгіме...	95
29-тарау. Уәйіс хан өмірінің бастапқы кезеңі жайында әңгіме.....	95
30-тарау. Өмір Саййид Әлі және оған қатысты әңгімелер.....	95
31-тарау. Шир Мұхаммед хан мен Уәйіс ханның арақатынастары жайында әңгіме.....	98
32-тарау. Уәйіс ханның хандығы жайында әңгіме.....	99
33-тарау. Өмір Хұдайдадтың Меккеге қажылық сапары және өмірінің соңғы күндері жайында әңгіме.....	101
34-тарау. Уәйіс ханның шаһид болуы жайында әңгіме.....	104
35-тарау. Уәйіс хан шаһид болғаннан кейін Иразанның жеңілуі жайында әңгіме.....	105
36-тарау. Жүніс хан мен Иразанның Самарқанға Мырза Ұлықбектің жанына баруы.....	105
37-тарау. Иразан жеңілгеннен кейін Есенбұға хан ибн Уәйіс ханның хандық құруы жайында әңгіме.....	106
38-тарау. Өмір Саййид Әлінің Қашқарды алуы жайында әңгіме	106
39-тарау. Есенбұға ханға әмірлердің қарсылық көрсеткен күндерінен әңгіме	108
40-тарау. Жүніс ханның хандық құруының бастапқы кезеңі жайында әңгіме	111
41-тарау. Жүніс ханның өмірі жайында толығырақ әңгіме.....	112
42-тарау. Жүніс ханның Моғолстанға келуі.....	113
43-тарау. Сансыз мырзаның әкесі Өмір Саййид Әлі қайтыс болған соң Қашқарда билік жүргізуі және оның соңғы күндері жайында әңгіме.....	114
44-тарау. Дос Мұхаммед ханның хандық етуі жайында әңгіме.....	115

45- <i>парау</i> . Жүніс ханның Мырза Сұлтан Әбу Саидтан екінші рет қайтып оралуы туралы әңгіме.....	117
46- <i>парау</i> . Дос Мұхаммед ханның өлімінен кейінгі оқиғалар, Жүніс ханның билік құруы, Буруж оғлан ибн Әбілқайыр хан өзбектің өлтірілуі тарихы жайында әңгіме.....	119
47- <i>парау</i> . Шейх Жамалдың оқиғасы және Жүніс ханның оның қолына тұтқынға түсуі жайында әңгіме.....	120
48- <i>парау</i> . Шейх Жамал хар өлтірілгеннен кейін Жүніс хан мен Мауараннаһр билеушілері арасындағы оқиғалар.....	121
49- <i>парау</i> . Мұхаммед Хайдар мырзаның Қашқарда билік жүргізуі жайында әңгіме.....	124
50- <i>парау</i> . Әбу Бәкір мырзаның билік жүргізуі және өмірінің бастапқы кезеңі жайында әңгіме.....	124
51- <i>парау</i> . Хотан мырзалары жайында әңгіме.....	125
52- <i>парау</i> . Мырза Әбу Бәкірдің Хотанды алуы және Хотан мырзаларын өлтіруі жайында әңгіме.....	126
53- <i>парау</i> . Әбу Бәкірдің Мұхаммед Хайдар мырзаға жасаған айласы және Мұхаммед Хайдар мырзаның оның құрған торына түсіп, өз өмірлерінен айырылуы жайында әңгіме.....	127
54- <i>парау</i> . Жүніс ханның Мұхаммед Хайдар мырзаға көмек беруге әрекеттенуі және Мырза Әбу Бәкірмен соғысып жеңілуі жайында әңгіме.....	128
55- <i>парау</i> . Жүніс ханның Мұхаммед Хайдар мырзаға жәрдем беру үшін Жаркентке екінші рет жорыққа шығуы және Мырза Әбу Бәкірден жеңілуі жайында әңгіме.....	129
56- <i>парау</i> . Жүніс ханның баласы Сұлтан Махмұд ханның өмірінің бастапқы кезеңі жайында әңгіме.....	131
57- <i>парау</i> . Жүніс хан мен Мұхаммед Хайдар мырза арасындағы Ақсуда болған соғыс және қатты қақтығыстар жайында әңгіме.....	133
58- <i>парау</i> . Мұхаммед Хайдар мырзаның Қашқарға Мырза Әбу Бәкірге жорығы және оған тұтқынға түсуі жайында әңгіме.....	135
59- <i>парау</i> . Жүніс ханның және моғол ұлысының Ташкентке келуі. Сұлтан Ахмет мырза, Омар Шейх мырза және Сұлтан Махмұд хан арасындағы келісім жайында әңгіме.....	136
60- <i>парау</i> . Жүніс ханның істерінің аяқталуы жайында әңгіме.....	138
61- <i>парау</i> . Сұлтан Ахмет мырза мен Сұлтан Махмұд ханның арасында Чирде /өзен/ болған шайқас жайында әңгіме.....	139
62- <i>парау</i> . Сұлтан Махмұд хан мен әкем Мұхаммед Хүсейін гурганның <марқұмға Алланың нұры жаусын> туыстығы жайында әңгіме	140
63- <i>парау</i> . Сұлтан Махмұд ханның Ташкентті билеп тұрған уақытындағы оқиғалар және оның күйреуі мен өмірінің соңғы күндері жайында әңгіме.....	141
64- <i>парау</i> . Сұлтан Ахмет хан жайында әңгіме	143
65- <i>парау</i> . Мансұр хан жайында әңгіме <Алла оның күнәларын кешірсін>	146
66- <i>парау</i> . Мансұр ханның ұлы Шаһ хан жайында әңгіме.....	150
67- <i>парау</i> . Сұлтан Ахмет ханның ұлы Саид хан жайында әңгіме.....	151
68- <i>парау</i> . Сұлтан Саид ханның мақтан етерлік қасиеті және ерекше мінезі жайында әңгіме	157
69- <i>парау</i> . Сұлтан Саид ханның ұлы Әбдірашид хан жайында әңгіме...	160

70-тарау. “Тарих-и Рашидидің” бірінші кітабының аяқталуы жайында	169
--	-----

Екінші кітап

[Кіріспе].....	171
1-тарау. “Тарих-и Рашидидің” екінші кітабының басталуы, 900 (1494-1495) жылдан кейін моғол, өзбек және шағатай ұлыстарының әрқайсысында болған жекелеген оқиғалар жайында әңгіме....	173
2-тарау. Жүніс ханның өмірі мен хандық етуі һәм балаларының саны жайында қысқаша әңгіме	175
3-тарау. Жүніс хан билігінің аяқталуы және оның балалары туралы. Сұлтан Махмұд ханның патшалығы әрі оның істерінің бүліну себептері жайында әңгіме	177
4-тарау. Сұлтан Махмұд хан және оның балаларының азапты өлімі жайында әңгіме	182
5-тарау. Менің әкем мырза Мұхаммед Хүсейін гурганның өмірінің ақыры жәйлі әңгіме <Алланың оған нұры жаусын>	183
6-тарау. Шаһибек ханның істері жайында әңгіме	185
7-тарау. Бабыр патшаның ата-тегі және оның моғол хандарымен туыстығы һәм қызметінің бастапқы кезеңі жайында әңгіме... ..	191
8-тарау. Сұлтан Саид хан ибн Сұлтан Ахмет хан ибн Сұлтан Жүніс ханның өмірінің бастапқы кезеңі әрі сол уақытта тартқан тауқыметтері жайында әңгіме	196
9-тарау. Әкем Мұхаммед Хүсейін гурганның <Алланың нұры жаусын оған> Шаһибек ханнан Хорасанға қашып баруы және оған қатысты бірнеше әңгіме.....	210
Әңгімені аяқтауға қайта оралу.....	236
10-тарау. Бабыр патшаның Хорасанға кетуі һәм Кабулда болған тартыстар жайында әңгіме	238
11-тарау. [Бабыр] патшаның Хорасанға кетуі және патшаның Хорасаннан Кабулға оралуы	239
12-тарау. [Бабыр] патшаның Кабулда болған кезіндегі оқиғалар және соған қатысты кейбір әңгімелер	241
13-тарау. Шаһибек ханның Хорезмге жорығы һәм оны алуы әрі Мауараннаһрге қайта оралуы. Содан Хорасан жеріне жорығы жайында әңгіме	243
14-тарау. Әкем Мұхаммед Хүсейін гурганның Шаһибек ханға бару себебі, осыған қатысты істерді еске алу. Мәртебелі нағашы ағам Сұлтан Махмұд хан мен әкемнің азапты өлімі жайында әңгіме	244
15-тарау. Кітап авторына қатысты оқиғалар жайында әңгіме	248
16-тарау. Хазірет Маулана Мұхаммед Қази <Алла оны жарылқасын> жайында әңгіме	250
17-тарау. Әңгіменің соңына қайта оралу	254
18-тарау. Сұлтан Саид ханның Әндіжанға келуі һәм оны Шаһибек ханның тұтқындауы. Одан [тұтқыннан] құтылып, Кабулдағы Бабыр патшаға кетуі жайында әңгіме	259
19-тарау. Мырза ханның Бадахшандағы өмірі туралы және осы әңгімені баяндаушының Бадахшаннан Кабулға кетуі жайында қысқа әңгіме	267
20-тарау. Шаһибек ханның қазақтарға шабуылы және оның ісінің	

күйреуі жайында өңгіме	270
21-тарау. Шаһ Исмаил мен Шаһибек хан арасындағы шайқас һәм Шаһибек ханның өлімі жайында өңгіме	271
22-тарау. Шаһибек ханның Шаһ Исмаил қолынан қаза тапқаны туралы хабардың жетуі және [Бабыр] патшаның Кабулдан Құндызға жорық жасауы жайында өңгіме	276
23-тарау. Өңгіме немере ағам Сейіт Мұхаммед мырзаның істеріне жетті <Алла тағала оны жарылқасын!>. Оның бастапқы істері туралы қысқа және Ферғананы жаулап алуы жайында толығырақ өңгіме	278
24-тарау. Сейіт Мұхаммед мырзаның жеңісі туралы хабарды патшаның алуы және Сұлтан Саид ханды Әндіжанға немере ағама жіберуі жайында өңгіме	280
25-тарау. Бабыр патшаның Мауараннаһр тағына отыруы жайында өңгіме	281
26-тарау. [Саид] ханның Әндіжанға баруы және сол жерде болған оқиғалар жайында өңгіме	284
27-тарау. Мырза Әбу Бөкірдің тегі жөнінде қысқаша өңгіме	287
28-тарау. Мырза Әбу Бөкірдің қысастықтары жөнінде, атап айтқанда, жауыздық ойлары мен әрекеттері жайында	290
29-тарау. Ұбайдолла ханның Түркістаннан Бұхараға келуі және Бабыр патшаның Құл-и Мәликте шайқасып жеңілуі өрі сол уақытта не болғандығы жайында өңгіме	293
30-тарау. Немере ағам Сейіт Мұхаммед мырза жайында қысқа өңгіме <Алла оны жарылқасын!>	298
31-тарау. Кітаптың авторы жайында қысқаша өңгіме	301
32-тарау. Сұлтан Саид ханның Сүйіншік ханнан жеңілгеннен кейінгі [болған] оқиғалар жайында	304
33-тарау. Қазақтар және қазақ сұлтандарының тіршілік ерекшеліктері туралы; бұл атаудың оларға берілу себебі хақында және олардың істерінің салдары жайында өңгіме	305
34-тарау. Сүйіншік ханның шайқасынан кейінгі болған оқиғалар туралы, Сұлтан Саид ханның Қасым ханға, казактарға баруы жайында өңгіме	307
35-тарау. Хазірет Маулана Мұхаммед Қазидің керемет қасиеттері және осыған қатысты бірнеше хикая жайында өңгіме	310
36-тарау. Осы өңгімеге қатысты кейбір толықтырулар	311
37-тарау. Шаһ Исмайылдың соңғы күндері жайында қысқаша өңгіме	312
38-тарау. Мауараннаһрдегі Шайбан сұлтандарының бірінен соң бірінің күні бүгінге дейін билік құрғандығы жайында өңгіме....	313
39-тарау. Сұлтан Саид ханның Ферғана Уәлаятынан кетіп, Қашқарға бет алу себептері жайында өңгіме	314
40-тарау. Қашқардың жай-жапсары жайында	317
41-тарау. “Тарих-и жаһангушайдан” үзінді	318
42-тарау. Имам Алааддин Мұхаммед Хотанидің Кучлуктың қолынан шаһид болуы жайында өңгіме. “Тарих-и жаһангушайдан” үзінді	320
43-тарау. [Саид хан туралы] өңгіменің соңына қайта оралу	330
44-тарау. Сұлтан Саид ханның Қашқарда мырза Әбу Бөкірмен соғысы жайында өңгіме	337

45- <i>парау</i> . Сұлтан Саид ханның Жаркентке бет алуы һәм соған қатысты бірнеше әңгіме	340
46- <i>парау</i> . Қашқар аймағын жаулаудың кілті болып табылатын Йанги Хисар қамалын алу жайында әңгіме	343
47- <i>парау</i> . Мырза Әбу Бәкір істерінің нашарлауы және осыған қатысты бірнеше оқиғалар һәм мырза Әбу Бәкір билігінің аяқталуы хақында әңгіме	347
48- <i>парау</i> . Қашқарды жаулап алу жайында әңгіме	355
49- <i>парау</i> . Мырза Әбу Бәкірдің артынан қуған әмірлер жайында әңгіме	357
50- <i>парау</i> . Мырза Әбу Бәкір балалары істерінің аяқталуы жайында әңгіме	359
51- <i>парау</i> . [Саид] ханның Қашқарды жаулап алғаннан кейінгі істері жайында әңгіме	361
52- <i>парау</i> . Имин Қожа Сұлтанның Турфаннан ханға келуі жайында әңгіме	363
53- <i>парау</i> . [Саид] ханның бұрыннан Мансүр ханмен реніші бола тұра онымен кездескісі және татуласқысы келгендігі жайында әңгіме	364
54- <i>парау</i> . Мансүр хан жөнінде қысқаша әңгіме	367
55- <i>парау</i> . Ескендір Сұлтанның туу жайында әңгіме	372
56- <i>парау</i> . Ақсуды қалпына келтіру туралы және Саид хан мен Мансүр ханның елшілері арасындағы келіссөздер жайында әңгіме....	373
57- <i>парау</i> . Хазірет Маулана Мұхаммед Қазидің дүние салуы жайында әңгіме <Алла оған рахым етсін>	373
58- <i>парау</i> . Мансүр хан мен Сұлтан Саид ханның кездесуі және олардың арасында бейбітшіліктің орнауы жайында әңгіме	381
59- <i>парау</i> . Бейбітшілік орнаған соң [Саид] ханның қайта оралуы және бұдан кейін болған оқиғалар туралы, Бабажак сұлтанның қызмет көрсетуі жайында әңгіме.....	385
60- <i>парау</i> . Ханның сары ұйғырларға қарсы ғазауат соғысына аттануы және оның қайтып оралуының себептері жайында әңгіме.....	389
61- <i>парау</i> . Қырғыздарға қарсы жорық және Мұхаммед қырғыздың тұтқынға алыну себептері жайында әңгіме	390
62- <i>парау</i> . Жүніс ханның қызы Даулат Сұлтан ханымның Бадахшаннан Қашқарға келуі жайында әңгіме	393
63- <i>парау</i> . Имин Қожа сұлтан және Шаһ Мұхаммед сұлтанның үйлену тойы жайында әңгіме	393
64- <i>парау</i> . Саид хан мен Мырза хан арасындағы жанжалдың басталуы және ханның Бадахшанға алғашқы жорығы жайында әңгіме...	395
65- <i>парау</i> . [Саид] ханның Масүр ханмен екінші рет кездесуі жайында..	397
66- <i>парау</i> . Бабыр патшаның Кабулға қайта оралғанынан кейінгі оқиғалар және бауыры Сұлтан Насыр мырзаның өлімі һәм әмірлер мен Бабыр патша арасындағы алауыздықтың себептері жайында әңгіме	398
67- <i>парау</i> . Моғолстан мен қырғыздарды жаулап алу жайында. Рашид сұлтан қызметінің басталуы	399
68- <i>парау</i> . “Тарих-и жаһангушайдан” (“Әлемді жаулап алушының тарихы”) үзінді	401
69- <i>парау</i> . Негізгі әңгімеге қайта оралу	405

70-тарау. Кешірімді де қайырымды Алланың шарапатымен [Саид] ханның тәубесіне келуі жайында әңгіме	407
71-тарау. Ханның дәруші болуы үшін хандық тағынан бас тартқысы келгендігі жайында және ол шешімін қалай өзгерткені жөнінде әңгіме	409
72-тарау. Қожа Тажаддин және оның ата-тегі жайында әңгіме	412
73-тарау. Қожа Тажаддиннің Түрфанға қайтуға рұқсат алуы жайында және Таһир ханның қазақ-өзбекпен бітімге келуі һәм сол күндері болған оқиғалар жөнінде әңгіме	413
74-тарау. Сұлтан Саид ханның баласы сұлтан Ибраһимнің туылуы жайында әңгіме	414
75-тарау. Ханның Әндіжанға екінші жорығы жайында әңгіме	415
76-тарау. Ханның Моғолстанға соңғы сапары және моғолдарды Моғолстаннан Қашқарға көшіруі һәм сол күндерде болған кейбір оқиғалар жайында әңгіме	417
77-тарау. Баба сұлтанның қашу себебі және оның ісінің соңы жайында әңгіме	419
78-тарау. Шаһ Мұхаммед сұлтан және оның ісінің ақыры жайында әңгіме	421
79-тарау. Рашид сұлтан және менің Балурға ғазуат жорығына шығуымыз жайында әңгіме	425
80-тарау. [Саид] ханның Бадахшанға екінші жорығы және сол күндерде болған оқиғалардың себептері жайында әңгіме	426
81-тарау. [Саид] хан мен Имин Қожа сұлтанның арасындағы араздықтың себебі жайында әңгіме	430
82-тарау. Ханның өз еркін ақиқат жолына бағыттаушы Қожа Хованд Махмұд атымен мәшһүр Шиһабдин Махмұдқа беруі жайында әңгіме	435
83-тарау. Хазірет Қожа Хованд Махмұдтың тегі мен өмірі жайында.....	437
84-тарау. Хазірет Махдүм-и Нұранның Үндістанға сапары және оған қатысты бірнеше әңгіме	440
85-тарау. Хазірет Қожа Нұранның ғажайып істері жайында әңгіме..	442
86-тарау. [Автордың] кешірім сұрауы және Хазірет Махдүм-и Нұранның өмірбаянының аяқталуы жайында әңгіме	449
87-тарау. Бабыр патша өмірінің соңғы кезі және істерінің аяқталуы жайында әңгіме	451
88-тарау. [Сұлтан Саид] ханның Тибетке жорыққа аттануы жайында әңгіме	452
89-тарау. Тибеттің тау, үңгірлерінің орналасуы және [Тибеттіктердің] нанымдары және [діні] жайында әңгіме	453
90-тарау. Тибеттің ғажайып жерлерінің сипаттамасы	456
91-тарау. Тибетті сипаттау. Тибет тұрғындарының нанымы жайында әңгіме	458
92-тарау. Ханның Тибетке ғазуат соғысына аттануы жайында әңгіме	460
93-тарау. Кітап авторының Тибетке баруы және сол күндерде болған оқиғалар жайында әңгіме	461
94-тарау. [Саид] ханның осы кітап авторының ізімен Тибетке келуі және ханның Балтиге қарай жолға шығуы һәм кітап авторының Қашмирге кетуі жайында әңгіме	463

95-тарау. Балтида ханға қатысты болған оқиға жайында әңгіме.....	465
96-тарау. Кітап авторының Кашмирге келуі және осыған байланысты оқиғалар жайында әңгіме	465
97-тарау. Кашмирді сипаттау	466
98-тарау. Кашмирдің ғажайыптары жайында әңгіме	469
99-тарау. “Зафар намеден” әңгіме	471
100-тарау. Кашмирдегі Ислам дінінің жәйі және Кашмирде бұрын билік еткен мұсылман сұлтандары туралы қысқаша әңгіме... ..	473
101-тарау. Кашмирдің діни сектасы жайында әңгіме	474
102-тарау. Әңгімеміздің (хикаямыздың) соңына қайта оралу	477
103-тарау. Кітап авторының Кашмирден кетуі және сол күндері болған оқиғалар жайында әңгіме	482
104-тарау. Ханның Мариулден, астанасы Жаркентке қайта оралуы және кітап авторына Урсангке баруға рұқсат беруі жайында әңгіме	483
105-тарау. Хан істерінің аяқталуы және оның өмірін қысқаша баяндау жайында әңгіме	487
106-тарау. Хан дүние салғаннан кейін Қашқарда болған оқиғалар жайында әңгіме	492
107-тарау. Барластан шыққан Мұхаммади тек қана Рашид ханның өмірі ғана емес, оның барлық істерде де сенімді адамы болғаны жайында әңгіме	496
108-тарау. Кітап авторының Урсангке жорығы һәм менің інім Абдолла мырзаның өлімі және осы жорықта болған оқиғалар жайында әңгіме	498
109-тарау. Тибетте болған қайғылы оқиға және менің немере ағамның баласы Махмұд мырзаның өлімі жайында әңгіме	500
110-тарау. Кітап авторының Тибеттен Бадахшанға қарай бет алуы жайында әңгіме	508
111-тарау. Бабыр патшаның ұлы Хұмаюн патша туралы және оның істерінің аяқталуы жайында әңгіме	514
112-тарау. Ганг жанындағы шайқас жөнінде әңгіме	516
113-тарау. Шағатайлықтардың Үндістаннан Лахорға қашуы жайында әңгіме	522
114-тарау. Кітап авторының Кашмирге келу себебі жайында әңгіме... ..	525
115-тарау. Кітап авторының Кашмирді жаулап алуы жайында және шағатайлықтардың Үндістаннан кеткеннен кейінгі жағдайын қысқаша баяндау	526
116-тарау. Кітап авторының Хұмаюн патшамен айырылысуы жайында һәм оның Кашмирге шабуылы және жаулап алуы жөнінде өрі сол кездегі оқиғалар мен “Тарих-и Рашидидің” аяқталуы турасындағы әңгіме	527
117-тарау. Кітаптың Алла тағалаға мінәжат етумен аяқталуы.....	530
Ескертпелер	531
Кітапта кездесетін кейбір ұғымдарға түсіндірме	565
Есімдер көрсеткіші	570
Географиялық және топографиялық атаулар көрсеткіші.....	585
Этникалық топ пен тайпалар көрсеткіші.....	592
Терминдер мен аударылмаған сөздердің көрсеткіші.....	593
“Тарих-и Рашидиде” аталған шығармалар көрсеткіші.....	595
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі.....	597